

V Brně, dne 4. 12. 2023

Přípomínky Pro Silva Bohemica k č. j. předkladatele MZE-60168/2023-11151

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Všeobecně k předložené novele uvádíme:

Novela splňuje naše očekávání vyplývající z programového prohlášení vlády. Z pohledu lesnické organizace se jedná zejména o tyto pasáže:

- Posílíme pravomoci vlastníků půdy a hospodářů v organizaci honiteb. Včasné řešení problémů s přemnoženou zvěří či škůdci uchrání krajinu před většími škodami a ušetří veřejné peníze.
- Podpoříme obnovu lesů po kůrovcové kalamitě přírodě blízkými postupy s přirozenou druhovou skladbou na daných stanovištích.
- Budeme prosazovat opatření k omezení nelegálního zabíjení živočichů i k omezení nezákonného obchodu s nimi.

Za zcela zásadní považujeme nastavení plánování lovu podle míry škody a posílení práv vlastníků pozemků a zavedení jednotného informačního systému. Právě vlastníci honebních pozemků mají skutečný zájem na nastolení rovnováhy mezi zvěří a jejím prostředím. Zároveň oceňujeme práci myslivců odvedenou při lovu jako ekosystémovou službu a navrhujeme její podporu, mimo jiné i proto, že řešení problémů s přemnoženou zvěří či škůdci uchrání krajinu před většími škodami a ušetří veřejné prostředky investované do lesů na jejich ochranu.

O novele jsme diskutovali i s dalšími organizacemi (Česká společnost ornitologická, Hnutí DUHA – Friends of the Earth CR, Asociace soukromého zemědělství ČR, Český svaz ochránců přírody, Pro Silva Bohemica a Spolek vlastníků honebních pozemků) a jednali o z našeho pohledu nejasných nebo nedostatečně specifikovaných jednotlivých návrzích, jakož i o novele jako celku. V rámci diskuzí i našich analýz výjimečně navrhujeme upravit či doplnit v nezbytné míře i části současného zákona, které nebyly předloženy k připomínkování.

V rámci řešení zákona a jeho upřesňování v dalších krocích bychom potřebovali znát návrhy konkrétních parametrů ukazatelů neúměrného poškození lesů, které zajistí odrůstání všech potřebných druhů dřevin bez nákladné ochrany. Při špatném nastavení limitů tolerovaných škod totiž celá novela zákona selže.

PRO SILVA BOHEMICA, Z. S.

Návrh účinnosti vyhlášek a plánování lovu podle míry škod a kontroly lovu až od roku 2027 je pro nás těžko akceptovatelné vzhledem k délce procesu novelizace a skutečnosti, že se o tomto řešení mluví již několik let.

Povinnost zachovat a podporovat všechny druhy zvěře je nekonzistentní opatření například vzhledem k nežádoucímu výskytu jelenů sika v krajině i vzhledem k nestanovení jeho minimálních stavů.

V rámci novely není důvod zachovávat vzácné druhy kachen – poláka velkého a poláka chocholačku – a lysku černou v seznamu zvěře.

Odborný lesní hospodář nemusí být nutně osoba dostatečně nestranná (a také často není, je placen někdy státem, ale často i vlastníky – účastníky sporů a často i vykonává právo myslivosti v regionu) na to, aby zpracovávala posudky v případech sporů, zda je v honitbě poškození lesů nad míru stanovenou vyhláškou. Minimálně situaci nelze dostatečně posoudit v okamžiku, kdy neznáme způsob a (volnost) provedení onoho posudku.

Ustanovení o nehrazení škod na přirozeném zmlazení, pokud zůstane dostatek nepoškozených jedinců podle vyhlášky zásadně opomíjí situaci, kdy je přirozené obnovy větší množství v různých výškových třídách a je permanentně doplňováno opakovanou obnovou, ale zároveň je odrůstání blokováno permanentním okusem.

Zastupování člena na valné hromadě honebního společenstva je v současné podobě naprosto netransparentní, považujeme za vhodné umožnit hlasování pouze na základě ověřené plné moci.

Případné dotazy k našim připomínkám prosím směrujte sem:

Ing. Milan Hron
tel. 608 88 55 25
e-mail: predseda@prosilvabohemica.cz

S pozdravem

Milan Hron
předseda spolku

Vlastní připomínky

1. K § 2 písm. a)

Jedním ze zásadních cílů novely (jak uvádí důvodová zpráva) je snížení stavů spárkaté zvěře. Obecně je třeba lov zvěře považovat za nutné opatření k udržování přírodní rovnováhy mezi zvěří a prostředím a tedy ekosystémovou službu. To je ostatně potvrzeno v § 3 odst. 1 („chovem zvěře se rozumějí ... cíle, zachování rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím...“). Proto navrhuje, aby se tento fakt propsal i do definice myslivosti, např. takto doplněním zvýrazněného textu:

a) myslivostí cílevědomá a regulovaná činnost vlastníků, nájemců, pachtýřů, mysliveckých spolků a jiných osob vykonávaná v souladu se zemědělským a lesnickým hospodařením, prováděná v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako přírodnímu bohatství, jejím životním podmínkám a dále vůči dalším stanoveným živočichům jako součásti ekosystému, která je vykonávána ve veřejném zájmu ve prospěch celé společnosti k ochraně a rozvoji přírody a **udržování rovnováhy mezi zvěří a prostředím**. Směřuje k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví,

Připomínka je doporučující.

2. K § 2 písm. b)

Tato pasáž vymezuje přírodní bohatství a evokuje tím představu něčeho, o co je třeba dbát a starat se o to. Do seznamu jsou ale vloženy jednak druhy zvěře, které by kvůli jejich minimálnímu výskytu a prakticky nulové škodlivosti a nízkému potenciálu přemnožení zvěří být neměly (lyska černá (*Fulica atra*) polák chocholačka (*Aythya fuligula*) a polák velký (*Aythya ferina*)), ale zároveň i druhy zvěře (sika Dybowského (*Cervus nippon dybowskii*), sika japonský (*Cervus nippon nippon*)), které sám návrh novely nepřímo v § 3 odst. 1 a odst. 3 považuje za problematické (v odst. 1 poskytuje podporu pouze geograficky původním druhům, v odst. 3 nestanovuje minimální stavy).

Dále jsou zde uvedeny i další geograficky nepůvodní druhy. Zde se projevuje absence vymezení geograficky původních druhů (viz dále k § 3). Navrhujeme změnu, která napravit nekonzistentnost zákona takto:

b) zvěří ~~jsou přírodní bohatství představované~~ volně žijícími jedinci těchto živočišných druhů: daněk skvrnitý (*Dama dama*), jelen evropský (*Cervus elaphus*), jelenec běloocasý (*Odocoileus virginianus*), jezevec lesní (*Meles meles*), kamzík horský (*Rupicapra rupicapra*), koza bezoárová (*Capra aegagrus*), králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*), kuna lesní (*Martes martes*), kuna skalní (*Martes foina*), liška obecná (*Vulpes vulpes*), muflon (*Ovis musimon*), prase divoké (*Sus scrofa*), sika Dybowského (*Cervus nippon dybowskii*), sika japonský (*Cervus nippon nippon*), srnec obecný (*Capreolus capreolus*), tchoř tmavý (*Mustela putorius*), zajíc polní (*Lepus europaeus*), bažant královský (*Syrnaticus reevesii*), bažant obecný (*Phasianus colchicus*), hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*), holub hřivnáč (*Columba palumbus*), husa běločelá (*Anser albifrons*), husa polní (*Anser fabalis*), husa velká (*Anser anser*), kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), krocan divoký (*Meleagris gallopavo*), ~~lyska černá (*Fulica atra*)~~, orebice horská (*Alectoris graeca*), perlička obecná (*Numida meleagris*), ~~polák chocholačka (*Aythya fuligula*)~~, ~~polák velký (*Aythya ferina*)~~, straka obecná (*Pica pica*), špaček obecný (*Sturnus vulgaris*), vrána obecná (*Corvus corone*),

Přírodním bohatstvím jsou geograficky původní druhy zvěře. Geograficky původní druhy zvěře vymezí vyhláška.

Připomínka je zásadní.

3. K § 3 odst. 1

Toto ustanovení požaduje po orgánech státní správy myslivosti „potřebná opatření“ k zachování všech druhů zvěře, tedy i těch, které sám návrh novely nepřímo v § 3 odst. 1 a odst. 3 považuje za problematické (v odst. 1 poskytuje podporu pouze geograficky původním druhům, v odst. 3 nestanovuje minimální stavy). Je to opět nekonzistentní požadavek ve vztahu k oběma zmíněným jelenům sika a dalšímu textu

- v zásadách chovu se stanovuje podpora a ochrana geograficky původním druhům zvěře. Ty však nejsou žádným právním předpisem stanoveny. Nepovažujeme za přípustné, aby se zákon odvolával na termín, který není definován. Viz též naše připomínka č. 2. Navrhujeme přeformulování § 3 takto:

(1) K zachování **všech geograficky původních** druhů zvěře uvedených v par. 2 písm. b) v přírodě činí orgány státní správy myslivosti potřebná opatření. ~~Přitom~~ **Těmto druhům** se poskytuje podpora a ochrana ~~geograficky původním druhům zvěře~~. Chovem zvěře se rozumějí odborné zásahy sledující určité vymezené biologické cíle, zachování rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím, udržování přírodní kvality genofondu zvěře, cílené zvyšování chovné kvality zvěře a úprava stavů zvěře na optimální stav.

Připomínka je zásadní.

4. K § 5 odst. 1

Pro zachování jednotlivých druhů volně žijící zvěře je zcela zásadní vyloučit křížení s geograficky nepůvodními druhy. Z tohoto důvodu navrhujeme upravit/doplnit jeho znění takto:

e) V honitbách (mimo obory) vypouštět nebo chovat geograficky nepůvodní druhy zvěře a zvířat, které se mohou křížit s geograficky původními druhy zvěře nebo s ostatními volně žijícími živočichy a poškozovat tak jejich genofond. Pokud se geograficky nepůvodní druhy zvěře v honitbě (mimo obory) vyskytují, nařídí orgán státní správy myslivosti uživatelům honiteb provedení účinných opatření k jejich vyloučení z volné přírody.

Připomínka je zásadní.

5. K § 8 odst. 1

K základním povinnostem v rámci ochrany myslivosti nepochybně náleží povinnost uživatelů honiteb zachovávat genofond geograficky původních druhů zvěře. Proto navrhuje upravit znění takto:

(1) Ochranou myslivosti se rozumí ochrana zvěře před nepříznivými vlivy prostředí, před nakažlivými nemocemi, před škodlivými zásahy lidí a před volně pobíhajícími domácími zvířaty; ochrana životních podmínek zvěře, zajištění klidu v honitbě a ochrana mysliveckých zařízení. **Ochranou myslivosti se rozumí rovněž ochrana geograficky původních druhů zvěře před křížením s geograficky nepůvodními druhy.**

Připomínka je zásadní.

6. K § 22 odst. 4

Valné hromady honebních společenstev dosud probíhaly zpravidla v intervalech velmi dlouhých, často s neprůkaznými postupy od svolávání až po hlasování. Důsledkem toho je i přetrvávající neúčast a nezájem vlastníků honebních pozemků při vědomí, že budou nepodstatní či přehlasováni. Novela situaci podstatně zlepšuje, ale stále postrádá prvek průkaznosti – ověřenou plnou moc k zastupování člena HS na VH. Vzhledem k tomu, že rozhodování VH má zásadní dopady na všechny vlastníky honebních pozemků, musí být prokázání se zástupce vlastníka ověřenou plnou mocí samozřejmostí. Neověřená plná moc zakládající možné pochybnosti je nepřijatelná. Navrhujeme upravit § 22 odst. 4 takto:

(4) Valná hromada je schopná se usnášet, pokud jsou přítomni členové nebo jejich zástupci, kteří mají alespoň polovinu hlasů. Nesejde-li se potřebný počet hlasů po uplynutí jedné hodiny od stanoveného počátku valné hromady, může se valná hromada platně usnášet za jakéhokoliv počtu hlasů přítomných členů. **Zastupování člena honebního společenstva je možné pouze na základě ověřené plné moci.**

Připomínka je zásadní.

7. K § 36 odst. 1

Z popisu součinnosti mezi uživatelem a držitelem honitby při odsouhlasení plánu mysliveckého hospodaření v honitbě není zřejmé, jak se držitel honitby dozví o vložení plánu do ISEM tak, aby mohl ve lhůtě 15 dnů reagovat. Navrhujeme jej doplnit přímo do zákona takto:

(1) Uživatel honitby je povinen v každém mysliveckém roce vypracovat plán mysliveckého hospodaření v honitbě (dále jen „plán“) a vložit jej do Informačního systému evidence myslivosti ve lhůtě stanovené vyhláškou. **Současně s vložением plánu mysliveckého hospodaření do Informačního systému evidence myslivosti bude držitel honitby o vložení prokazatelně informován.** Jestliže se k vloženému plánu držitel honitby nevyjádří do 15 dnů ode dne jeho vložení do Informačního systému evidence myslivosti, platí, že s ním souhlasí. Vyjádří-li držitel honitby s plánem nesouhlas, je uživatel honitby oprávněn vložit upravený plán ve lhůtě 15 dnů ode dne vyjádření nesouhlasu držitele honitby s vloženým plánem. Neodsouhlasí-li držitel honitby upravený plán v této patnáctidenní lhůtě, nebo uživatel honitby nevloží v této patnáctidenní lhůtě upravený plán, stanoví plán orgán státní správy myslivosti z moci úřední rozhodnutím. Odvolání proti rozhodnutí o stanovení plánu nemá odkladný účinek. Orgán státní správy myslivosti, který rozhodnutí v prvním stupni vydal, vloží plán do Informačního systému evidence myslivosti ve lhůtě 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o stanovení plánu.

Připomínka je zásadní

8. K § 36 odst. 2

Návrh novely zde vyjmenovává podklady pro vypracování plánu lovu, ale není zřejmé, zda taxativně (všechny), nebo příkladně. Zároveň není zřejmé, kdo a jakým způsobem provádí „posouzení celkového stavu ekosystému v honitbě“, na rozdíl od dalšího podkladu „posouzení stavu lesa prováděného pověřenou osobou ve vymezeném území“. Lze se domnívat, že pasáž „posouzení celkového stavu ekosystému v honitbě“ byla ponechána z původního znění zákona, ale navrhuje její vyškrtnutí z následujících důvodů: 1. Svým způsobem zdvojuje totéž posouzení, 2. má evidentně pouze deklaratorní funkci, jinak by stavy krajinných ekosystémů musely být znatelně jiné, než je dnešní situace, 3. hodnocení by pravděpodobně měl provádět uživatel honitby, který má jiné zájmy, pohled na situaci a často nemá příslušné znalosti a vzdělání, 4. zbytečně zatěžuje uživatele honitby byť formální povinností, 5. je potenciálním zdrojem sporů mezi oběma podklady, pokud by ten první měl být vypracován např. na objednávku třetí stranou. Navrhujeme upravit § 36 odst. 2 takto:

(2) Podkladem pro vypracování plánu je ~~posouzení celkového stavu ekosystému v honitbě~~, posouzení stavu lesa prováděného pověřenou osobou ve vymezeném území, minimální výše lovu druhů spárkaté zvěře, výsledek porovnání kontrolních a srovnávacích ploch, výše škod způsobených v uplynulém období zvěří na lesních porostech a zemědělských pozemcích a plodinách, záměr uvedený v návrhu na uznání honitby a dále jsou podkladem plánu stanovené minimální stavy druhů zvěře včetně poměru pohlaví a koeficientu očekávané produkce.

Připomínka je doporučující.

9. K § 37 odst. 5

Formulace nepoužívá podle našeho názoru vhodnou předložku. Navrhujeme upravit § 37 odst. 5 takto:

(5) **Na Do** plnění plánu se započítává zvěř získaná lovem v honitbě a na nehonebních pozemcích, při dohledávce zvěře a nalezená uhynulá zvěř. **Na Do** plnění plánu se započítává zvěř evidovaná podle § 49 odst. 2.

Připomínka je doporučující.

10. K § 39 odst. 9

OLH nejsou ve všech případech (neodlišitelné) dostatečně nestranní k posouzení, zda je les poškozován nad stupeň poškození stanovený vyhláškou, jejíž podrobnosti a náročnost neznáme.

(9) K posouzení toho, zda je les v honitbě poškozován zvěří nad stupeň poškození stanovený vyhláškou podle odstavce 1, si může orgán státní správy myslivosti vyžádat odborné posouzení ~~držitele licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře~~⁴⁵), znalecké kanceláře nebo znaleckého ústavu pro obor lesnictví. Odborné posouzení musí být provedeno podle metodiky Ministerstva zemědělství zveřejněné v Informačním systému evidence myslivosti.

Připomínka je zásadní

11. K § 49

Lov spárkaté zvěře má charakter služby pro ochranu ekosystému. Jako takový by měl být podpořen z veřejných zdrojů. Námi navrhovaná zákonná povinnost státu vyplácet zástřelné bude mysliveckou komunitou vnímána jako ocenění její práce. Stanovení výše zástřelného vyhláškou umožňuje pružně reagovat na aktuální potřebu regulace určitých druhů zvěře. Zástřelné se může dle aktuální situace pohybovat od symbolických částek (např. u zvěře trofejové) po částky vysoce motivační (např. u zvěře černé, samic, jelenů sika, apod). Navržené ustanovení zástřelného se týká pouze volně žijící zvěře, nikoli obor.

Zároveň je mnohem levnější a efektivnější podpořit lov spárkaté zvěře zástřelným, s cílem brzkého dosažení a udržování rovnováhy, než do nekonečna finančně neefektivně podporovat oplocenky, repelenty, a částečně i umělou obnovu MZD, když nám mnohde mohou odrůstat přirozenou obnovou. Proto navrhujeme do § 49 vložit za odstavec 7 nový odstavec 8 v tomto znění:

(8) Za ulovení kusu spárkaté zvěře, zaevidovaného dle odst. (3) náleží lovcí zástřelné. Toto ustanovení se netýká kusů ulovených v oborách.

Stávající odst. 8 navrhujeme přečíslovat a upravit takto:

(9) Vyhláška stanoví technické parametry plomb a jejich číselné označení, postup při jejich výdeji, podrobnosti jejich evidence, připevňování, snímání a obdobných úkonů, vzor lístků o původu zvěře a postup při jejich výdeji. Vyhláška dále stanoví postup při evidování ulovené nebo nalezené uhynulé zvěře a podrobnosti k obsahovým náležitostem záznamu podle odstavců 4 a 6. Vyhláška dále stanoví výši zástřelného pro jednotlivé druhy zvěře a způsob jeho vyplácení.

Připomínka je zásadní

12. K § 53

Rozsah zvěří působených škod ovlivňuje významnou měrou i vlastní management zvěře prováděný uživatelem honitby. Potvrzují to zahraniční i tuzemské zkušenosti vycházející z aktuálních poznatků o prostorové aktivitě zvěře a vlivu různých činností člověka na chování zvěře. K prvkům mysliveckého managementu majícím zásadní vliv na výši škod působených zvěří patří zejména způsoby lovu (např. individuální versus společný lov, intervalový lov,...), místa lovu (lov v lese versus lov na rozhraní louky/pole a lesa,...), struktura populací (věková, pohlavní), kompetiční vztahy (mezi i vnitro druhové), apod.

Ve vztahu k výše uvedenému je přitom uživatel honitby jediným subjektem, majícím oprávnění je vykonávat a ovlivňovat. Je tedy nepochybné, že myslivecký management uživatele honitby patří mezi opatření k zábraně škod působených zvěří. Obdobně jako mají vlastníci lesním zákonem uloženou povinnost činit soubor preventivních opatření, mají mít podobnou povinnost uživatelé honiteb uloženou zákonem o myslivosti.

Navrhujeme proto doplnit znění § 53 takto:

Vlastník, popřípadě nájemce honebního pozemku činí přiměřená opatření k zabránění škod působených zvěří, přičemž však nesmí být zvěř zraňována. Stejná opatření může učinit se souhlasem vlastníka honebního pozemku uživatel honitby. **Uživatel honitby je povinen činit opatření v chovu zvěře tak, aby bránil vzniku škod působených zvěří.** Ustanovení zvláštních právních předpisů²⁶⁾ ukládající vlastníkům, popřípadě nájemcům honebních pozemků provádět opatření k ochraně před škodami působenými zvěří nejsou dotčena.

Připomínka je zásadní.

13. K § 54 odst. 2

Toto ustanovení návrhu novely vychází z mylného předpokladu/tvrzení uvedeného v důvodové zprávě, že škody na přirozené obnově nebylo dosud možné uplatňovat. Zároveň ale také ukazuje, že praxe se zjišťování škod na přirozené obnově příliš nevěnovala, ačkoliv je pro další vývoj našich lesů daleko důležitější, než škody na obnově umělé.

V plochách s početnou přirozenou obnovou se dá běžně nalézt minimální vyhláškový počet nepoškozených, zpravidla podprůměrně vysokých jedinců. Přesto nemusí být přirozená obnova vůbec schopna odrůst, ani po mnoha letech.

Ani minimální, vyhláškou stanovený počet nepoškozených jedinců totiž negarantuje odrůstání přirozené obnovy a tím také nevyklučuje vznik významných ztrát vznikajících vlastníkovi na přírůstu. Navržená výluka z hrazených škod na přirozené obnově je proto zcela nepřijatelná a vlastníky lesů by zásadním způsobem poškodila.

Navržené znění rovněž nevylučuje výklad, že při výskytu více druhů dřevin v přirozené obnově bude pro vyluku z hrazení škod stačit nepoškozený minimální vyhláškový počet jedinců jen jednoho druhu. Důsledkem by bylo pokračování nežádoucího ochuzování druhové skladby lesů selektivním okusem, opět k zásadní újmě vlastníků lesů.

Škody na lesích řeší lesní zákon v § 21, potažmo vyhl. 55/1999. Zde mají být řešeny také veškeré výluky z hrazených škod. Rozmělnění vyhlášky k lesnímu zákonu do dalších zákonných předpisů je nesystémové a nežádoucí.

I vzhledem k tomu, že cca 2/3 české krajiny (a tedy i honiteb) tvoří nelesní pozemky, které nemají řešeny škody zvěří žádným speciálním zákonem, plně postačí, bude-li v § 54 uveden jen odst. 1 vztahující se k nelesním pozemkům. Navrhujeme proto nahradit celý text odst. 2 v § 54 takto:

(2) Neuhrazované škody působené zvěří v lesních porostech řeší jiný právní předpis (s odkazem na zákon č. 289/1995 Sb. o lesích § 21 a vyhl. č. 55/1995 Sb. pod čarou).

Připomínka je zásadní.